

Zojuist verschenen

Natuur van het Gooi - kansen voor duurzaam behoud

Academisch proefschrift van Willem J.J. Colaris, verdedigd in Amsterdam op 22 april 1998

Herman Proper

Gelukkig is er nog een rijke natuur in het Gooi en bij een goed beheer heeft deze ook nog kans duurzaam in stand te blijven. Om dit te bewijzen heeft Willem Colaris grondig speurwerk verricht naar de aanwezige natuurwaarden op dit moment en die in het verleden. Hierdoor was hij in staat de ontwikkeling van fauna en vegetatie van het Gooi in de tijd te beschrijven en een inschatting te maken van de toekomstige natuurontwikkeling bij een bepaald beheer. Aangezien Colaris in de jaren zeventig al het nodige inventarisatiewerk in het Gooi verrichtte, kon hij deels gebruik maken van eigen materiaal. In de krant stond dan ook dat hij 27 jaar gewerkt heeft aan dit proefschrift!

Eén van de opposenten merkte tijdens de promotie op dat het Gooi met dit proefschrift en de 'Atlas van het Gooi' (Farjon A. en P. van der Linden 1996) in één klap tot de best gedocumenteerde gebieden van Nederland behoort. Daarvan zullen de Vrienden van het Gooi dankbaar gebruik maken bij het behoud van het karakter van het Gooi.

Druk op de ruimte

Het is niet eenvoudig is om de natuurlijke rijkdom (biodiversiteit) van het Gooi te behouden. Er is sprake van een grote druk op de ruimte. In 1992 woonden er in het Gooi gemiddeld 1700 inwoners per vierkante kilometer terwijl het gemiddelde voor Nederland 450 bedroeg. En nog komen we volgens het ontwerp-streekplan Gooi en Vechtstreek duizenden woningen te kort. Schattingen over het recreatiebezoek kwamen uit op anderhalf miljoen bezoekers per jaar (volgens cijfers uit 1980). In het Gooi wordt ook nog eens 17 - 18 miljoen kubieke meter drinkwater gewonnen. Per jaar komt er als gevolg van luchtverontreiniging circa 31 kg stikstof uit de lucht vallen, terwijl gevoelige plantensoorten slechts 15 kg kunnen verdragen! De natuur in het Gooi staat dus steeds onder druk. Maar het is nog steeds de moeite waard om de 670 ha heide die het Gooi rijk is (4,8% van de oppervlakte) te beschermen en zorgvuldig te beheren. De kwaliteit van de natuur kan volgens Colaris het beste bewaard blijven bij een combinatie van drie opvattingen

over het beheer.

Bij de eerste mag de natuur zijn gang gaan zonder menselijk ingrijpen; de tweede is gebaseerd op een cultuurvisie waarin beheerd wordt op grond van bepaalde natuurwaarden en bij de derde worden natuurwaarden gericht ontwikkeld middels natuurbouw.

Aanbevelingen

Willem Colaris sluit zijn proefschrift af met slotconclusies en aanbevelingen. De belangrijkste conclusies zijn dat:

- de kansen voor een duurzaam behoud van de natuur in het Gooi groot zijn;
- de biodiversiteit van het Gooi voor een groot deel nog intact is. Maar vooral de luchtverontreiniging vormt een bedreiging voor de heidevegetatie;
- een gespreide toepassing van de drie door hem gepresenteerde beheersvisies de beste kansen biedt voor het instand houden van een duurzame natuurkwaliteit in het Gooi.

Tenslotte beveelt hij onder andere aan om prioriteit te geven aan het beheer van de vergraste heidevelden en de realisatie van kansrijke natuurbouwprojecten. Daarbij is een monitoringsysteem nodig om de resultaten van het gevoerde beheer in de tijd te volgen, te evalueren en zo nodig bij te stellen.

'Natuur in het Gooi' is een prachtig boekwerk met veel gegevens over de rijkdommen van het Gooi. Met deze kroon op zijn werk willen we als Vrienden van het Gooi de kersverse doctor Willem Colaris van harte feliciteren.

Het proefschrift (420 pagina's) is voor f 98,- (exclusief verzendkosten) te bestellen bij Backhuys Publishers, Postbus 321, 2300 AH Leiden en verkrijgbaar in de Gooise boekhandel. ISBN 90-73348-94-3.

Willem Colaris tijdens de promotie

